



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Valerii Reginaldi Bvrgvndi Seqvani E Societ: Iesv,
Praxis Fori Poenitentialis**

Ad Directionem Confessarii, In Vsv Sacri sui muneris ...

Regnault, Valère

Mogvntiæ, 1617

Cap. 5. De Iurisdictione in foro interno ordinaria,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78322](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78322)

quis autem. & ex Concilio Trident. sess. 14. cap. 7. ubi ad eiusdem absolutionis validitatem iurisdictione exigitur in Confessario, vel ordinaria, vel delegata. Pro cuius rei maiore intelligentia adverte, quod ex D. Bonaven. Nauar. ad cap. Placuit, de penitent. distinct. 6. numer. 131. habet: proprium Sacerdotem tripliciter dici, communissimè, communiter, & propriè. Communissimè quidem, de omni Sacerdote, qui sibi confitentem potest absolvere, siue ex officio tanquam Pastor, siue ex commissione tanquam delegatus: què aliqui ad vitandam ambiguitatem malunt dicere legitimum Sacerdotem. Communiter verò dici angustius de eo solo, qui ex officio potest absolvere, iurisdictionem habens ordinariam: vt habet Papa in tota Ecclesia, Episcopus in sua diocesi, & parochus in sua parochia: idque sumpto generaliter nomine, tum Episcopi, vt comprehendat Archiepiscopos, Primates, & Patriarchas; tum etiam parochi, vt comprehendat eos, qui in dignitate constituti sunt infra Episcopum, si incumbat eis cura animarum; quo modo Præpositus generalis in ordine Religioso dicitur Sacerdos proprius omnium Religiosorum, qui sunt talis ordinis; & Provincialis eorum Religiosorum, qui sunt in ipsius Provincia; & Superior immediatus religiosæ domus, Religiosorum, qui in ea morantur. Similiter Decanus dicitur Sacerdos proprius Clericorum secularium, qui sunt de collegio, cui ipse præest. Dici patet potest proprius Sacerdos, quicumque similem habet animarum curam, quocumque vocetur nomine.

Propriè denique proprium Sacerdotem dici angustissimè de eo, cui ex officio incumbit animarum cura, neque alium pastorem habet subordina: um sibi: sic proprii Sacerdotis appellatio tribuitur parochis, & particularibus familiarium Religiosorum Præfatis; hoc est, Prioribus, Guardianis, & alijs simili munere fungentibus.

Nun. 7.

Ex qua distinctione intelligendus est germanus sensus trium harum propositionum practicarum. Invalida est omnis confessio facta non proprio Sacerdoti. Nemo potest ab alieno Sacerdote absolui, sine proprii licentia. Erroneum est dicere, confessam habenti à Papa generalem potestatem audiendi confessiones ita absolui, vt teneatur iterum confiteri proprio Sacerdoti. In prima enim, proprius Sacerdos accipi debet communissimè, quandoquidem acceptus communiter, aut propriè, falsam propositionem facit, cum non solum ordinarius, sed etiam alius de licentia seu delegatione ipsius absolvere possit, vt sequitur ex ante dictis numero 25. & patet ex extraneis communi Vas electionis. De hæreticis: vnde habetur erroneum esse contrarium sentire. In secunda verò propositione accipi debet communiter, alioqui falsa est; quandoquidem non omnis, qui iurisdictionem habet tantum delegatam, potest illam alteri committere, ex cap. finali §. Ceterum. De officio & potestate Iudicis delegati. Vbi inter cetera statuitur, nulli, cui commissum fuerit iniungere penitentias, licere id alteri committere. Quod Nauar. ad memoratum cap. Placuit, numero 73. accommodans ad hoc propositum, illud interpretatur procedere, cum taci è negatur subdelegandi potestas; vt censetur negari, quando industria personæ eligitur tantum ad ministerium, sine animo plenæ concessionis faciendæ: quia tunc non censetur aliud suæ fidei commissum, quam ministerium illud, ad quod electus, substitutusque est; (inquit ipse in præcedenti numero 72.) non autem cum delegandi potestas tacitè conceditur: vt censetur concedi, quando ordinarius ea mente suas vices alteri plenè committit, vt omnia circa Sacramentorum administrationem gerat, quæ ipsemet potest. Hinc ex eod. Nauar. ibidem numero 69. illi qui cum licentia Vicarij confitentur alieno Sacerdoti legitime confitentur; siue fuerit Parochi Vicarius perpetuus; de quo ius idem ac de principali Parocho statuit in Clement. vnica de officio Vicecurati; siue Generalis Vicarius Episcopi; cuius vnum idemque Tribunal est, cum Tribunali Episcopi cap. Non putamus. De consuetudine, & cap. Romana. De appellationibus. vtrouique in 6. siue summus Papæ Pœnitentiarius, habens suo officio eam facultatem annexam (non item alij simplices Pœnitentiarij eiusdem Papæ, ex Palud. in 4. dist. 17. quest. 4. art. 1. concl. 3.) siue etiam fuerit Vicarius temporarius positus in Parochia, aut ab Episcopo propter absentiam

Parochi; aut à Parocho ipso, vel à Vicario perpetuo; etiam ad modicum tempus; quia omnium sic ponentium (inquit Nauar. in citato numero 70.) mens esse consuevit, vt sic posito concedatur saltem implicite ac tacite facultas agendi omnia illa, quæ Parochus agere posset: atque adeo dandi facultatem Parochianis, vt confiteantur alioqui (addit idem in sequenti numero 71.) non posset Vicarius in solemnibus festis alios Sacerdotes in partem curæ vocare; contra generalem Ecclesiæ consuetudinem. Idem docet Medina in Codice de confessione quest. 32. & latius persequitur Sanchez in libr. 3. de matr. quest. 31. Nec refert quod solus Principis delegatus (qualis non est Vicecuratus) subdelegare valeat, ex cap. Cum causam. De appellationibus: nam ex glossa ad c. Is. De cui officio delegat. in 6. notabili 3. id non habet locum, quando quis suo delegato speciale dat subdelegandi facultatem, quam nomine ipsius exerceat: non secus ac si procuratorem constituens, facultatem ei concederet alium adhuc constituere, di nomine ipsius. Quod notabile Nauar. in citato numero 71. monet non tantum procedere, quando subdelegandi potestas conceditur expresse; sed etiam quando tacite; quod (vt ille addit) existimandum non est fieri, nisi quando ex vsu, vel ex sufficientibus coniecturis id ipsum apparuerit.

Denique, quod nomen proprii Sacerdotis intelligi debeat propriè in tertia propositione ante posita initio huius numeri patet per dicendam in sequenti cap. 7. cum declarabitur quartus modus acquirendi iurisdictionem delegatam.

CAPVT QVINTVM.

De iurisdictione in foro interno ordinaria.

SVMMARIVM.

- 28 Huius iurisdictionis diuisio in habitualem & actualement improbatum.
- 29 Diuisio eiusdem iurisdictionis in Papalem, Episcopalem, & Parochialem.
- 30 A Papali nemo eximi potest, à ceteris potest.
- 31 Quomodo in Papam iurisdictionis hæc potest haberi: & quis habeat in ipsius familiares.
- 32 Quis habeat in Cardinales, & eorumdem familiares.
- 33 Quis in eos qui pollent Episcopali dignitate.
- 34 Quem iurisdictionem Archiepiscopus habeat in subditos suorum Suffraganeorum.
- 35 Cuius iurisdictioni subiciantur illi, qui sunt de laica familia Episcopi.
- 36 Cuius iurisdictioni subiciantur Prælati inferiores Episcopo.
- 37 Qui comprehendantur nomine Prælatorum.
- 38 Difficultas de Provincialibus, Prioribus, Guardianis, & huiusmodi alijs.
- 39 De iurisdictione in Clericis non exemptis.
- 40 Vnde habeant Sacerdotes seculares facultatem eligendi sibi Confessarium.
- 41 Quis iurisdictionem habeat in Religiosis non Prælatos, & in Moniales.
- 42 Quis in Imperatorem, Regem, & alios Principes maiores.
- 43 Quis in minores Principes, & alios Dominos seculares.
- 44 Quis in alios seculares.

Duplicem esse in conscientia foro iurisdictionem: vnam ordinariam, & alteram delegatam, patet ex antedictis. De ordinaria autem addendum est primò, diuisionem illius in habitualement, & actualement, quam Nauar. approbat in Enchir. cap. 4. numero 1. alias 3. non videri nisi firmo fundamento; nam per habitualement, vel intelligit potestatem ordinis ad absoluendum; & ita illi cum Neotericis, quos rejicit, questio erit tantum de nomine: nimirum quod ipsi nolint, vt ille, eam potestatem esse appellandam nomine iurisdictionis: vel intelligit aliquam aliam potestatem; quæ nulla fingi potest, nisi, ea cuius respectu Sacerdos habet subditos in foro conscientia; talis autem non distinguitur ab actuali; neque Sacerdos eam in sua ordinatione accipit; cum simplex Sacerdos nullos subditos habeat: etenim cur hos potius quam illos habeat ratio, reddi non potest. Habere verò omnes fideles alienum est à ratione; quia iurisdictionem

Nun. 8.

nem haberet amplioem Episcopali, & æqualem Papali, quod absurdum est.

Nu. 29. Addendum est secundò, quod cum istiusmodi iurisdictione quædam sit Papalis, quædam Episcopalis, & quædam Parochialis, primam aduobus reliquis differre tum origine, quod immediatè sit à Christo, tum indifferentia, quod non dependeat ab aliis, sicut alia ab ipsa dependent, tum demum vniuersitate absoluta, quod vniuersalissima sit, quoad loca, personas, & causas, ac etiam quoad modum vtendi illa, vel per se, vel per alios, concedendique alij eam, prout libuerit; nihilominus tamen in hoc foro, quicquid potest summus Pontifex in vniuersa Ecclesia, id posse Episcopum in sua Diocesi, & Parochum in sua parochia, exceptis iis quæ specialiter fuerint illis prohibita, aut reserua ta superiori. Ad quod facit cap. Nuper. in fine de sententia excommunicationis: & quod iurisdictione in foro pœnitentia licet circa oues proprias, annexa muneris pastoralis, sit de se vniuersalis, nisi limitetur. De qua re Suarez 2. tomo. 4. disp. 25. sect. 1. num. 13.

Nu. 30. Addendum est tertio à Papali iurisdictione cum vniuersalissima sit, & immutabilis, neminem eximi: ab Episcopali verò, quæuis de se sit vniuersalis in omnes fideles habitantes in ipsius diocesi; aliquos tamen Papæ autoritate, ab ea eximi posse. Immo hæc ratione fieri posse, vt aliqua sint loca, quæ non habeant Episcopum; sed tantum Abbatem aliquem, aut alium simplicem Prælatum, qui Papæ priuilegio participat sit iurisdictione Episcopalis, & superior sit iis, qui proximam & immedie diuinitatem gerunt curam animarum; sicut contingit Generalibus, & Præuincialibus religionum exemptarum à iurisdictione Episcoporum. Similiter quamuis parochialis iurisdictione de se sit vniuersalis in omnes fideles, qui intra terminos parochiæ degunt, domicilium ve habent, ex cap. finali. De parochijs: multos tamen siue Papæ, siue Episcopi priuilegio solere ab ea eximi.

Addendum est quarto (quod doceri praxis nobis propo- sita exigit) quis, cui per istiusmodi iurisdictionem subiciatur. Id quod persequuntur D. Antonius & Syluester, ille. 3. par. 1. 17. cap. 2. & 3. hic in verbo Confessor. 1. quest. 2. & 3. vterque post Palud. in 4. dist. 17. quest. 3. art. 2.

Quis in Episcopum & superiores Prælatos, eorumque familiares iurisdictionem habeat in foro interno.

SECTIO I.

Nu. 31. **P**rogressum autem hac methòdo, vt prius de Ecclesiasticis, postèrius de laicis id doceant, facta progressione à superioribus ad inferiores. Papa igitur (inquit illi) etiam si in Ecclesia supremus sit, nec habeat superiorem; quia tamen potest in foro interno ligari tanquam peccato obnoxius, ne à Christo relictus est sine remedio; potest se subiecere cui velit Sacerdoti, qui accepta iurisdictione ad eum effectum sufficienti, ipsum sacramentaliter absoluat. Vnde autem adueniat talis iurisdictione, difficile est explicare, vt videre licet apud Nauar. ad cit. cap. Placuit dist. 6. à num. 15. ad 22. quod relinquemus Theologorum scholasticorum discussione, ne instituti nostri limites egrediamur. Qui verò sunt de familia Papæ, proprium habeat Sacerdotem) quod dem est ac subdici iurisdictione ordinaria (summum Pœnitentiarum; cui tanquam ipsius Papæ Vicario subdunt in foro pœnitentia, non alteri: exceptis iis, qui per orbem terrarum dispersi, familiares seu de familia Papæ esse dicuntur: nam tales à iurisdictione aliorum ordinariarum exempti non sunt, nisi nouo aliquo priuilegio potiantur, vt notat Sotus in 4. dist. 18. quest. 4. art. 2. col. 8.

Nu. 32. Secundò, omiſſa distinctione, qua cū Palud. D. Antoninus, & Syluester vtuntur, tenendum est vt certum, Cardinales gaudere priuilegio eligendi sibi Confessarium, siue id habeant ex iure, sibi ex consuetudine, alia Summi Pontificis concessione; prout Suarez notat tom. 4. disp. 27. sect. 2. num. 6. & vsus non improbatu ostendit. Qui autem sunt de illorum familia, possunt sibi eligere Confessarium de ipsorum licentia: cum de consuetudine sint ipsi subiecti, tanquam habentibus curam suæ familiæ; prout notat Caietanus in Summula verbo Absolutio à peccatis 2. in fine.

Nu. 33. Tertio, qui Episcopali polleat dignitate, nisi sint exempti,

proprius Sacerdotes habent suos immediatos superiores Episcopus, Archiepiscopus; hic Primatem Primas Patriarcham; & hic Papam. Quod autem Sotus in sequenti col. 9. ait, & cum eo Suarez 2. to. 4. disp. 25. sect. 2. n. 10. Archiepiscopi esse superiores Episcopo, tantum in foro externo; quoad forum verò internum; Episcopus nulli alteri quam Papæ subdici, nos remorari non debet; quia pro vsu sacramenti pœnitentiæ notare sufficit, vnum quemque eorum etiam non exemptum posse sibi Confessarium libere eligere per concessionem Gregorij noni, in cap. finali De Pœnitent. & remiss. quam Palud. & D. Anton. aiunt valere etiam quando iidem Prælati fuerint Romæ; quia datur absolute & sine determinatione certi loci. Notat etiam Suarez 2. to. 4. disp. 27. sect. 2. nu. 5. extendi ad Episcopos consecratos, qui non habent populum, & ad confirmatos, sed nondum consecratos, quia vtique censentur verè & simpliciter Episcopi: & ideo priuilegiū loco citato Episcopis concessum (quod ampliandum est interpretatione, non restringendum) talibus quoque competit. Addunt Palud. & D. Antoninus virtute diuine concessionis censeri datam à iure potestatem, per quam Episcopi possunt ab eo quæ elegerint in Confessarium absolui ab omnibus peccatis, & ceteris, à quibus ipsi met possunt subditos suos absolui: itemque potestatem dispensandi cum illis in omnibus casibus, in quibus ipsi possunt cum suis subditis dispensare; quoniam Papa voluit ipsis pari modo per Confessarium electum prospicere, quo per ipsos prospicit aliis.

Iam quod idem Sotus notat in præcedent col. 3. Archiepiscopo non esse proprium Sacerdotem in Episcopatu sui Suffraganei, patet ex cap. Pastoralis De officio ordin. Excipitur tamen vnus casus, quem Syluester attingit Confessor. 1. quest. 1. nempe dum ipse eundem Episcopatum vilitat: tunc enim iurisdictionem habet in foro interno in sui Suffraganei subditos, ex cap. finali. De censibus, in 6. Excipiuntur etiam plures alij casus quoad forum externum, quos idem Syluester refert in verbo Archiepiscopus num. 2.

Nu. 34. Qui autem sunt de familia laica Episcopi, ex Palud. in citata quest. 3. art. 3. conol. 4. existentes in alia diocesi, debent Episcopo eiusdem diocesis, vel Parocho ad cuius parochiam venerunt, vel alteri de ipsorum licentia confiteri; quia Episcopi non gaudent priuilegio Cardinalium. Eamque summulariorum sententiam esse notat Franciscus à Victoria de sacramenti. num. 15. 4. cui tamen ipse non acquiescit, nec esse necessarium acquiescere, satis constat ex consuetudine, cuius meminit loco supra citato Caietanus, his verbis: Consuetudo non eligendi Confessorem, sed habendi curam animarum præscripta, oportet vt tam Cardinales curam habeant familiæ suæ, & de eorum licentia, sui familiares confiteri possint cui velint: quam quicumque alij huiusmodi curam habentes, possint similiter absolutionis beneficium per se, vel per alium, suis impertiri.]

Qui in Prælatos exemptos Episcopo inferiores, iurisdictionem habeant in foro interiori.

SECTIO II.

Nu. 36. **Q**uartò, Prælati inferiores Episcopo, si exempti sint (vt multi Canonicorum Præpositi, & monasteriorum Abbates, communiterque Generales ordinum Religiosorum,) priuilegium habent sicut Episcopi eligendi sibi Confessarium, per citatum cap. finale De pœnit. & remiss. non itè alij Prælati, siue regulares, siue seculares; qui si sint membra Collegij, tum in suo capite, tum in suis membris exempti, tenentur confiteri suis immediatis Prælati: nec possunt alteri, nisi de ipsorum licentia. Si vero ita sint exempti, vt nullum præter Papam Præpositum habeant, qui curam ipsorum gerat, debent ab eodè Papa, vel à summo Pœnitentiaro ipsius, habere licentiā eligendi sibi Confessarium, siue qua absolui non possunt. sicut nec ceteri sine licentia proprii sui Sacerdotis.

Nu. 37. Ceterum, ex Ecclesiasticis Episcopo inferioribus, illi censentur Propriè prælati, de quibus hic agitur, qui iurisdictione ordinariam in Ecclesiastico foro externo habent; prout habere censentur illi, qui de iure, aut consuetudine legitime præscripta, potestatem habent citandi suos subditos, illis; reedè; ius in foro externo. Neque necessarium esse, vt simul habeant iurisdictionem in foro interno, contra Palud. Suarez 2. to. 4. dist. 27. sect. 2. num. 8. cum Sylu. doceri: quia memoratū c. fina.

le absolute loquitur de Prælati: neque privilegium, quod in eo datur, restringendum est interpretatore, sed potius ampliandum, iuxta 15. regulam iuris in 6. Tandem autē possunt prædicti facultate hæc vti, quamdiu prælationis officium retinent: nec enim desinentes esse Prælati, gaudent eadem licentia Prælati concessa; etiamsi eadem gaudeant quantumque longè absint à suo territorio, quoniam absentia non obstat quominus maneat Prælati; & ideo Prælatorum facultate vti possunt, prout notat Syluester in verbo Confessor. 1. qu. 8. vers. 3. Inferitur autem ex dictis, quod Palud. & D. Antoninus addunt; Abbatissam quantumvis exemptam, non posse istiusmodi permissionis virtute Confessarium sibi eligere: quia iurisdictionem non habet, cuius (tanquam spectantis ad Ecclesiæ claves) incapax est. cap. Dilecta De maiorit. & obedient. & cap. Noua De pœnit. & remiss. Vide Sorum in 4. dist. 20. qu. 1. artic. 4. concl. 3. Inferre quoque licet quod Suarez habet loco citato eum qui iurisdictionem habet, aliusve præest solum ex commissione; vt Vicarium tam Episcopi, quam aliorum Prælatorum, qui vice tantummodo aliorum vtuntur iurisdictione, non comprehendi nomine Prælatorum gaudentium privilegio, de quo agimus; qui non habent iurisdictionem propriam, quod Prælatorum est.

Nu. 38.

An verò comprehendantur Provinciales Priores, Guardiani, & huiusmodi alij, qui in ordine religioso exempto supra se habent suum Generalem, aliqua controversia est, de qua Syluester Confessor. quæst. octava. duas refert sententias, vnam Hostiensis Panorm. & Angeli negantium memoratum cap. finale extendi ad istiusmodi Prælatos: alteram Palud. confessorium affirmantis, quam Sotus sequitur in 4. dist. 81. quæst. 4. art. 2. col. 9. duplici ratione ductus: tum quod illi (vt ea quæ Sylu. ipse habet in verbo Prælati nu. 1. & 2. ostendunt) perinde sint Prælati, ac Priores conuenticuales monachorum: quos, si exempti sint, D. Anton. & idem Sylu. cum Palud. ponunt in numero eorum, qui gaudent memorato Episcoporum privilegio. Tum etiam quod in religionibus ita sit in usu, & more receptum. Eidem quoque sententiæ subscribit Suarez in citata disput. 27. sect. 2. num. 9. ponderando verba citati capitulalis (possunt eligere Confessorem sine sui superioris licentia) quæ indicant inter exemptos Prælatos, quibus ille conceditur licentia Confessarium eligendi, ceteros esse eos, qui superiores habent, atque ad illos, de quibus proposita difficultas mouetur. Contraria autem sententia procedere potest, cum secundum privilegia, vel constitutionem religionis à sede Apostolica approbatam, Prælati inferior habuerit Confessorem designatum à suo Prælato superiore (quod etiam notat Suarez in sequenti num. 10.) quia non est verosimile Papatu iure illo generali voluisse derogare spectantibus ad conuenientem ordinem religionis, argumento cap. 2. De pœnit. & remiss. in 6. Quæ ratio ostendit etiam, quod idem subiungit; eum qui gaudet istiusmodi privilegio, debere curare, vt in illius usu seruet propria iura & privilegia religionis, eligendo Confessarium intra, & non extra eam. Cæterum quod de Episcopis antea num. 33. dictum est, pari ratione de talibus Prælati dicendum est; nimirum per confessarium à se electum absolui posse à peccatis, & ceteris, à quibus in se possunt alios absolueri; nam & ipsi per electos Confessarios prouidentur, sicut per ipsos prouidentur aliis.

Quis iurisdictionem in foro interno habeat in Clericis non exemptos.

SECTIO III.

Nu. 39.

Quintò Clerici non exempti, siue Prælati, siue alij, proprios Sacerdotes habent eos, qui dicti sunt in præced. num. 26. etiamsi de consuetudine Sacerdotes seculares, non modo habentes curam animarum, sed etiam alij, qui dicuntur Sacerdotes simplices, eligere possunt in Confessarios, quos voluerint Sacerdotes, siue seculares, siue religiosos; modo tamen electi, vel Parochiale beneficium habeant, vel per examē aut alias ab Episcopo iudicati idonei, approbationē obtinuerint. Nulli enim alij possunt audire secularium confessiones, vt decernitur in Cone. Trid. sess. 23. cap. 15. cuius consuetudinis Sotus loco citato meminit. Ad dē eam habere locū, etiamsi religiosus, qui eligitur, non sit à suo Prælato expositus ad audiendas confessiones: quia quamuis pœna dignus sit,

audiens contra suæ regulæ, aut sui superioris præscriptū; tamen sacramentum tenere potest, propter facultatem, quam alter habet illum eligendi; & bonam fidem, cum qua procedit. Meminerunt etiam eiusdem consuetudinis Medina in Codice de confessione quæst. 31. & Nauar. ad cap. Placuit De pœnit. dist. 6. num. 12. qui multum laborat ibidem num. 28. & alios sequentibus in explicando quæ auctoritate dicti Sacerdotibus talis electio liceat, vt per illam electi habeant sufficientem in eligentes iurisdictionem.

Nu. 40.

Non enim auctoritate iuris scripti, quia nullum proferri potest: nec item iuris non scripti, seu consuetudinis, quia, vt habetur in cap. Si quis Episcopus. De pœnit. & remiss. in 6. nulla potest consuetudine introduci, quod aliquis præter sui superioris licentiam, Confessorem sibi eligere valeat, qui eū possit soluere, vel ligare. Tandem autem in num. 43. id refert ad tacitam superiorum facultatem; proximè proposita verba cap. Si Episcopus interpretans, subaudiendo exceptionem: Nisi eadem consuetudine expressè, vel tacitè tali electio facultatem fecerit adualem absolueri: vt censetur fecisse cum approbata est à superiore. Id quod attigerunt locis citatis Medina & Sotus col. 10. & bene declarat Caietanus in verbo Absolutio à peccatis 2. versu Licentia: dicens ex eo, quod Episcopus, qui dictis Sacerdotibus de Confessore prouidere tenetur, eorum consuetudinem scit, & tacet, exurgere tacitam licentiam, quæ dat robur absolutionibus: faciens vt eę non sint inanes ex defectu iurisdictionis: consuetudinem verò concurrere, tantum vt testem licentiæ tacite. Vbi aduerte non eximi propterea Sacerdotes à iurisdictione sui Parochi, sicut nec eximuntur fideles, qui per bullam Papæ eligere possunt Confessarium; ita vt in aliis, quæ ad pastorale munus pertinent, eadē illorum subiectio, subordinatioque; maneat. Quod etiam tom. 4. disput. 25. sub finem Suarez annotat.

Nu. 41.

Religiosi verò, qui secundum statuta suorum Ordinum propriis Prælati confiteri debent, aut ab eis prohibiti sunt aliis confiteri; nequeunt absque licentia eorundem Prælatorum confiteri alienis, ne quidem Religiosis, & expositis legitime ad audiendas confessiones: vt habetur ex Extrauag. communi Inter cunctas. De privileg. §. Sed quia multoties. Vnde intelligitur Prælatorum in suos Religiosos iurisdictionem esse ordinariam: cum eam habentis sit, dare licentiam confitendi alio, ex cap. Omnis vtriusque sexus. De pœnit. & remissione §. Si quis autem. Idem pariter ratione indicandum est de Monialibus, quæ sunt subiectæ Religiosis. Aliæ verò, quæ Papæ, aut Episcopo immediate subiiciuntur, illum habet proprium Sacerdotem, quem illi designauerint, vices suas ei committendo: quod etiam Suarez ibidem notat. Illi autē religiosi, qui vel à Papa, vel à suo superiore (vt solet dari iter facturis) licentiam habent eligendi sibi Confessarium possunt adhuc, sicut ante Concil. Trident. eligere, siue regularem, siue secularem Sacerdotem, etiam non approbatū ab Episcopo: quod Nauar. probat in Enchir. cap. 4. num. 2. quia Concilium in hac re nihil quoad Religiosos mutauit, vt patet consideranti verba illius in sess. 23. cap. 15.

Quis iurisdictionem ordinariam habeat in Saculares siue Principes, siue alios.

SECTIO IV.

Nu. 42.

Sextò, inter Sæculares Imperator, & Augusta, vt Palud. D. Anton. & Sylu. ex Hostien. habent locis citatis in fine numeri 30. de antiquissima consuetudine confitentur suis Capellanis: de qua tamen re nihil certi haberi notat Sotus in citata col. 10. ita vt de illis fore eadem sit ratio, quæ de Rege habente (inquit ille) proprium Sacerdotem, Episcopum loci vbi regia ipsius est sita, aut vbi inungitur, & coronatur: immo vbi eum que haberet ædes regias, & moram traheret habitandi, posset & Episcopo, & Parocho loci confiteri.

Additque idem iudicium esse de aliis magnis Principibus: puta ducibus, Comitibus. Hæc Sotus, ad monens non esse necessarium minutatim talia persequi, cum Magnates abudent diplomatibus Pontificiis ad eligendos quos voluerint Confessarios. Quod si qui talib. careant, ex Palud. D. Ant. & Sylu. ibi. Reges quidē proprium Sacerdotē ad quē recurrere possunt, pro licentia eligendi sibi Confessariū, habent Episcopum illius ciuitatis, in qua inunguntur, & coronantur.

Nu. 43.

Minores verò principes, si sub se habeant plures ciui-

tates;

tates, quarum vna sit omnium principalis sui ductus, vel comitatus, habent illius Episcopum, à quo licentiam accipiant. Sin non vna, sed duæ sint principales, ab vtraqueque Episcopo licentiam obtinere debent: non item (vt voluit Hostiensis) ab Archiepiscopo: qui non habet iurisdictionem in subditos suorum Suffraganeorum, quoad forum internum: nisi cum ipsorum diocesim visitat. Idè per proportionem dicendum est de aliis dominis, qui habentes dominia in diuersis locis, non habent ea super Episcopales ciuitates: debere licentiam accipere ab Episcopo, in cuius diocesi principaliter dominium habent: vel si equaliter habeant in duabus diocesis, debere ab Episcopo vtriusque petere. Idem similiter dicendum est de dominis, qui in eadem diocesi obtinent diuersarum villarum dominia: nempe si in harum vna principaliter habeant dominium, in qua vel non sint plures Parochiæ, vel vna sit principalis, proprium Sacerdotem ipsorum esse eiusmodi vnus, vel principalis Parochiæ Curatum. Si vero nulla sit, in qua principale dominium habeant, aut in qua principalis Parochia censetur esse: tunc nulli Curato subiant, sed immediate Episcopo.

N. 44. Si primò addunt Balliuos, Senescalcos, aliosque eiusmodi præpositos; qui si nullibi mansionem habeant, nisi secundum quod assisit, id est comitia, requirunt: modo hac modò illic discurrendo; possunt vbiq; consistere Episcopis, in quorum diocesis, vel Parochis, in quorum parochijs hospitium delegerunt. Sin principaliter degant illuc, proprius Sacerdos eorum est idem, qui ceterorum illius loci, etiam si domos parèam extra talem locum habeant: quia per suum illud officium, quasi domicilium acquirendo, fortiantur ibi forum. Addunt etiam postremò ceteros laicos, non constitutos in potestatibus, subesse illis Parochis, in quorum parochijs degunt principaliter: vel si in duabus degunt æqualiter, censeri parochianos illius, in qua degunt, quando consistere voluit, pro què proprio Sacerdote habere talis parochiæ Curatum. Nauar. tamen ad cap. Placuit. de pœnit. dist. 6. nu. 78. vult eum, qui ex æquo est parochianus duorum: vtrique indifferenter consistere posse, arguendo cap. Cum quis. 2. De sepul. ar. in 6. Quod idem tenent Suarez tom. 4. disput. 26. sect. 2. in 5. & Sanchez lib. 3. de matrim. disput. 25. num. 5. & Henricus lib. 6. sua sum. in cap. 7. num. 2. vbi in margine littera h, addit debere recipere Sacramentum ab eo Parocho, cuius parochiam inhabitat: quia indecens est, vt in sua parochia illi alter præferatur.

CAPVT SEXTVM

De iurisdictione extraordinaria seu delegata in foro interno.

SVM MARIVM.

45. Quod iurisdictione in foro interno delegari possit, cui, & à quo possit.
 46. Differentia inter Papam, Episcopum, & Parochum in potestate delegandi iurisdictionem in foro interno.
 47. Generalis Vicarius Episcopi, aut alius habentis iurisdictionem quasi Episcopalem, & Vicarius perpetuus Parochi tanquam habentis iurisdictionem ordinariam possunt eam delegare, non item Vicarius foraneus Episcopi, & temporalis Parochi.
 48. Modi quibus in generali Vicario Episcopi cessat iurisdictione ordinaria.
 49. Qualiter iurisdictionem suam delegare possint duo, qui sunt in solidum Parochi eiusdem parochiæ.
 50. Nonnunquam delegatus Episcopi, vel Parochi potest subdelegare.
 51. Qualiter possit Parochus delegare curam suam pastoralem.
 52. Qualiter Vicarius, cui ab Episcopo commissæ est ad tempus aliqua parochia possit subdelegare.
 53. Parochus vi potest, sic per alterius ministerium potest suam iurisdictionem delegare.
 54. Vicarius, quem parochus præsens assumit, nequit delegare, sicut nec religiosus per privilegium sue religionis audiens confessiones tanquam assumptus à Papa ad illud ministerium.

N. 45. Iurisdictionem in pœnitentiæ foro delegari posse manifestum est ex cap. Omnis vtriusque sexus. De pœnit. & remiss. & ex cap. Si Episcopus. eod. tit. in 6. & ex Conc. Flor. in instructione Armenorum. De sacramento pœnitentiæ. & ex Conc. Trid. sess. 14. cap. 7. ac demum ex communi Ec-

clesiæ vii, quo ordinarij onus leuari, aut defectus suppleri solerit istiusmodi delegatione: de qua oportet hinc ea notare quæ in praxi nobis propofita possint generalium documentorum locum tenere.

Notandum est igitur iurisdictionem in foro interno delegari non posse, nisi Sacerdoti, qui sufficienti scientia præditus sit, & ab Episcopo approbatus, iuxta dicenda in sequenti cap. 10. & 15. de necessitate eiusdem scientiæ & approbationis ad ministrandum valide Sacramentum pœnitentiæ. Eam verò delegare, ad eos tantum pertinere, qui habent ordinariam, de qua antea in cap. 5. dictum est. Hoc constat ex cap. finali. De officio de leg. in fine. vbi ratio hæc tangitur: quod delegare, non tam sit iurisdictionem, quam iurisdictionis ministerium committere. Excipitur tamen Sedis Apostolicæ legatus, què subdelegare posse habetur ex principio eiusdè cap. finali. Idè quod fit ob summi principis auctoritatem; cuius solius cum sit dare iurisdictionem ordinariam, aut quæ ordinariæ æquipolleat, ex cap. A iudicibus 2. quæst. 6. mirum non est delegato ipsius concedi, quod cæteris negatur.

De iis in particulari, qui possunt delegare iurisdictionem in foro interno.

SECTIO PRIOR.

N. 46. Notandum est secundò inter habentes iurisdictionem ordinariam (ad quos cæteri reducuntur) poni primò Summum Pontificem, qui illam habet vniuersalissimam. 2. Episcopum, & 3. Parochum; quorum ille in sua diocesi, & hic in sua Parochia habet vniuersalem. Atque Summum Pontificem delegare posse cuilibet Sacerdoti capaci, pro quolibet loco, & pro quibuscumque personis, non expectato Episcopi, aut Parochi cõsensu, constat ex plenitudine potestatis quam ipsam habere in Ecclesia, docuimus in præced. num. 21. Possè quoque Episcopum in sua diocesi delegare, patet ex cap. Quoniam & ex cap. Inter cætera de officio ord. & ex cap. Cum Episcopus eodem tit. in 6. & ex cap. 2. De pœnit. & remiss. item in 6. Possè denique Parochum delegare in sua Parochia, constat ex cap. Omnis vtriusque sexus. De pœnit. & remiss. per illud quod dicitur; de licentiâ proprii Sacerdotis, alienum absoluere posse. Iam quod sicut Papa inuitis Episcopo, & Parocho; ita & Episcopus inuito Parocho delegare possit; non contra, Parochus inuito Episcopo; sicut nec tam hic, quam ille inuito Papa: ratio hæc ostendit: quia superior potest delegationem inferioris impedire: quandoquidè potest casus reservare, & ex consequenti impedire inferiorem, vt ne quidem per se absoluere possit. Inferior verò superiorem in vii sui iurisdictionis impedire nequit: quia cum par in parem non habeat imperium; multo minus habebit inferior in superiorem.

N. 47. Notandum est tertio, quoties mentio sit Ordinarij, qui sua iurisdictionem delegare potest, eo nomine (nisi materia subiecta aliud exposcat) intelligi, non modum Episcopum, sed etiam alios omnes iurisdictionem habentes ordinariam, annexamve pastorali curæ, auctoritate summi Pontificis, qui solus tanquam princeps supremus potest Ordinarium constitueri; iuxta illud in cap. A iudicibus 2. quæst. 6. Ordinarij sũt, qui ab Apostolico, vt Ecclesiastici; vel ab Imperatore, vt sæculares, legitimam accipiunt potestatem. Hincque est quod Episcopi Vicarius generalis, qui à summo Pontifice iurisdictionem habet per 2. de officio Vicarij in 6. censetur ordinarius, seu ordinariam habere iurisdictionem; prout ibid. glossa verbo, officialem, expressit: & ideo possit confessiones audire omnium eorum, qui sunt de diocesi illius Episcopi, & alius licentiam audiendi concedere: quod latè tractat Sanchez lib. 3. de matrim. disput. 29. quæst. 1. & 2. admonens in nu. 4. alius citatis, idem esse dicendum de Vicario capitali sede vacante: & de Vicario generali aliorum habentium iurisdictionem in suos, Episcopales; hoc est, etiam in externo foro. Vbi aduertit (quod idem alius citatis, addit num. 11.) Vicarium generalem dici eum, qui Ordinarij vices gerit constitutus in eodè loco & tribunali, in quo Ordinarius ipse consuevit ius dicere: alio enim modo constitutus Vicarius, qui foraneus dicitur, est à summo delegatus) quod etiam citatis aliis Sanchez ibid. num. 10. notat) quia iurisdictionem habet tantummodo ab Episcopo, qui nequit ordinarium constituit, cum

id sit